

Yabancı Dil Öğretiminde Özgün Araç Kullanımına İlişkin Öğrenci ve Öğretmen İnanışları

Nurda KARADENİZ KAYALI

Gazi Üniversitesi, Ankara, Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-5536-3218>

Email: nurdakaradeniz@gazi.edu.tr

Türü: Araştırma Makalesi (Alındı: 01.06.2021 - Kabul: 26.06.2021)

Öz

Öğretmenlerin inanışları, aldıkları kararlara, öğrencilere tutumlarına, sundukları öğretim biçimine, materyal seçimine etki eder ve öğretim tasarımının genel çerçevesini belirler. Yine öğrencilerin dil öğrenmeye dönük inançları, dil öğrenim sürecini etkileyen önemli bir etken olarak karşımıza çıkar. Bu nedenle bu araştırma yabancı dil öğretimi alanında özgün araç kullanımına ilişkin öğrenci ve öğretmen inanışlarını ortaya koyma amacıyla yapılmıştır. Dil öğretim sınıflarının çoğunda ana araç olarak kullanılan ders kitabında yer alan materyallerin özgünlüğüne dair görüşler alınmaya çalışılmıştır. Sonuçlar çalışmaya katılan öğretim görevlilerinin benzer inanışlara sahipken; öğrencilerde daha çok farklılık gözlemlendiğini ortaya koymuştur. Öğretim görevlileri özgün araç kullanımının zorluğuna ilişkin, bazı kültürel öğelerin açıklanmasının zorluğundan ve zaman aldığından bahsetmişlerdir. Özgün materyal kullanmanın zor olduğuna dönük öğrenciler tarafından belirtilen alışılmadık gibi ifadeler yabancı dil öğretim sürecinin en başından itibaren özgün araç kullanmanın önemini vurgulamıştır.

Anahtar Kelimeler: Özgün araç; inanış; yabancı dil öğretimi

Student And Teacher Beliefs about Authentic Materials in Foreign Language Teaching

Abstract

Teachers' beliefs affect the decisions they make, their attitudes to students, the teaching style they offer, the choice of materials, and determines the general framework of the instructional design. Similarly, students' beliefs about language learning emerge as an important factor influencing the language learning process. In this context, this study was conducted to reveal student and teacher beliefs about the use of authentic materials in the field of foreign language teaching. Opinions about the authenticity of the materials in the textbook, which is used as the main tool in most of the language teaching classes, were tried to be obtained. While the results revealed that the lecturers who participated in the study had similar beliefs; more differences were observed in the students. Regarding the difficulty in the use of authentic materials the lecturers mentioned the difficulty of explaining some cultural elements and the time it takes. The statements such as "unacquainted" by the students about the authentic material emphasized the importance of using these types of materials from the very beginning of the foreign language teaching process.

Keywords: authentic material; belief; foreign language teaching

Giriş

Eğitim- öğretim süreçleri içindeki en önemli unsurlardan biri olan öğretmen, süreci yöneten kişi olarak çok önemli bir role sahiptir. Öğretimin planlanması, uygulanması, öğrencilerin güdülenmesi, yönerge verilmesi, ölçme değerlendirilmenin gerçekleştirilmesi gibi bu süreçlerde öğretmenin yeri yadsınamaz. Eğitim- öğretim süreçlerinde bu kadar etkisi olan unsur olarak öğretmenin, alan bilgisi, mesleki yeterlilikleri, güdülenmesi, kaygısı ve inançları gibi özelliklerinin incelenmesi büyük bir öneme sahiptir.

Öğretmenlerin bireysel farklılıkları göz önüne alındığında cinsiyet gibi sabit; yaş, güdülenme, tutum, eğilim, kişilik ve inanç gibi değişebilen farklılıklar olarak sıralanabilir. Öğretmenlerin ders içerisindeki uygulamalarına etki eden en önemli etkenlerden biri olarak inanç Rokeach (1968) tarafından bilinçli ya da bilinçsiz olabilen, kişilerin yaptıklarından ya da söylediklerinden anlaşılacak, 'inanıyorum ki' diye başlayan ifadeleri takip eden tüm düşüncelerdir olarak tanımlanmıştır. Daha kapsamlı haliyle öğretmen bilişi Borg (2006) tarafından öğretmenlerin; öğretim, öğretmenler, öğrenme, öğrenciler, alan, izleme, araç gereçler, eğitim etkinlikleri ve kendilerine ilişkin inanışları, bilgileri, kuramları, tutumları, kanıları, benzetmeleri, algılama biçimleri ve bakış açıları olarak tanımlanmaktadır. O halde inançlar ve bilişin bireylerin yaptıklarının, söylediklerinin ve kararlarının temelini oluşturduğu söylenebilir. Öğretmenlerin inandıkları, aldıkları kararlara, öğrencilere tutumlarına, sundukları öğretim biçimine, materyal seçimine etki eder ve öğretim tasarımının genel çerçevesini belirler. Örneğin, öğretmen inanışı ile sınıf içi uygulamaların karşılaştırıldığı tez çalışmasında, öğretme inançları ile sınıf içi uygulamaların çoğu zaman uyum içinde olduğu sonucuna varılmıştır (Kaşmer, 2011). Öğretmenlerin eğitim, öğretim uygulamalarına ve öğrenciye dönük sahip oldukları tutum ve değerler, kendilerinin hareketlerine yansımaktadır. Şimdiye kadar aldıkları ve gelecekte alacakları kararlar aynı şekilde mevcut inançlarının bir yansıması olacaktır. Edindikleri yeni bilgiler yine inanç süzgecinden geçip anlamlandırılacak ve uygulama aşamasında bir öğretmeni başka bir öğretmenden ayıran temel özellik olacaktır (Saraç-Süzer, 2007). Bu bağlamda öğretmen inanışı, üzerinde çalışılması önemli konulardan biridir.

Öğretmenlere benzer şekilde Kaçar ve Zengin (2009) yabancı dil öğretimiyle ilgili yürütülen araştırmaların; öğrencilerin yabancı dil öğrenmeye yönelik inançlarının bireysel özelliklerine göre farklılık gösterdiğini ortaya koymuşlardır. Önceki dil öğrenme deneyimlerinin ve de sahip oldukları kültürel geçmişin öğrencilerin dil öğrenme ile ilgili inançlarını şekillendirmede önemli bir rol oynadığına, dil öğrenmeye yönelik inançların da öğrenme sürecini ve başarıyı etkilediğine dikkat çekmişlerdir. Bernat ve Gvozdenko de (2005, s.1), öğrenenlerin öğrenme durumuna getirdikleri algı, inanç ve tutumların öğrenme sürecinde önemli faktörler olduğunu ifade etmişlerdir. Öğrencilerin, dilin doğası, edinim süreci, öğrenme stratejilerinin başarısı, yeteneğin varlığı ve başarı ve öğretim yöntemleri ile ilgili beklentileri hakkında güçlü inançları vardır. Bu inançların ve bunların dil öğrenme ve öğretme üzerindeki etkilerinin kabul edilmesi, öğrencilerin beklentileri ve stratejileri, öğretmenlerin müfredatı ve öğretim uygulamalarını tasarlamasına yardımcı olabilir

Özgün araç gerçek iletişimden üretilen, tek amacı dil öğretim amacı olmayan metinler olarak tanımlanmıştır (Nunan,1988). Ayrıca, özgün ya da özgüne benzer yazılı ya da sözlü materyallerin öğrencileri gerçek hayattaki dil kullanımına hazırladığı, çeşitli söylem

durumlarına dair özgün materyaller ile ders hazırlanması gerektiği belirtilmiştir. Gower, Phillips ve Walters' a (1995) göre bu gerekliliğin altındaki nedenler şu şekilde sıralanabilir:

- Özgün araçlar gerçek oldukları için öğrencilerin çoğu tarafından ilginç ve güdüleyici bulunmaktadır. Ek olarak özgün araçlar, öğrencilere güven vermektedir.
- Öğrencilere gerçek dil kullanım örnekleri sunarak öğrencilere dil edinme fırsatı yakalamalarına yardım ederler.
- Özgün araçların sahip olduğu kültürel içerik, öğrenci katılımını teşvik eder.

Ayrıca özgün araçlar öğrencilere zengin ve değerli dil girdisi sunmaktadır. Çünkü uyarlanmış, gerektiğinde kolaylaştırılmış, çoğunlukla kontrollü içerik sağlayan ders kitaplarının ve yine anlaşılabilirlik, yönergenin etkin verilmesi gibi sebeplerle basitleştirilen öğretmenin sunduğu dil girdisinden daha fazlasını sunma potansiyeline sahiptirler.

Yabancı dil öğretimi alanında kullanılan özgün araçlara dair çalışmalara bakıldığında, karşımıza farklı çalışmalar çıkmaktadır. Özgün materyallerin yazma becerisi üzerinde etkisinin araştırıldığı çalışmada (Styati, 2016), öğrencilere youtube videoları aracılığıyla ve resimler aracılığıyla yazma öğretimi yapılmıştır. Çalışmanın sonucu, YouTube videoları kullanarak ve resim kullanarak öğretim yapıldıktan sonra paragraf yazan öğrenciler arasında anlamlı bir fark olduğunu göstermektedir. YouTube videoları kullanılarak öğretilen öğrencilerin, resimlerle öğretilen öğrencilere göre yazma performansı daha düşüktü. Yazma öğretiminde resim kullanmanın, öğrencilerin yazma performansına yardımcı olması için YouTube videolarını kullanmaktan daha iyi olduğu anlamına gelir. Bu çalışmada yazma becerisinde olumlu bir etki gözlemlenirse de yapılan çalışmalar özgün araç olarak altyazılı videoların öğrencilerin hedef dilde kelime bilgisini arttırdığını, dinleme ve okuma becerilerini geliştirdiğini destekler sonuçlar bulmuştur. Ayrıca özgün araçların yabancı dil sınıflarında kullanımı öğrencilerde güdülenmeyi arttırdığı için öğrencilerin hem öğrenme hem de derse devam etme istekliliğinde olumlu bir etkisi olduğu görülmüştür (Hamamcı ve Hamamcı, 2018).

Yabancı dil öğretimi bağlamında kullanılan araçlar ses dosyalarından, videolara; gazete metinlerinden, kısa hikâyelere farklılık göstermektedir. Bununla beraber, hem yerel hem de uluslararası yayınevleri tarafından hazırlanmış ders kitapları genellikle ana ders aracı olarak kullanılmaktadır. Ders kitapları kendi içerisinde takip ettiği sistemi olması, farklı temaları sunması, basılı araç olarak kullanımının kolaylığı, öğretmen kitabı ile öğretmenlere kolaylık sağlaması ve derli toplu olma gibi avantajları sebebiyle tercih edilmektedirler. Ana araç olarak çoğunluğun tercih ettiği ders kitaplarının değerlendirilmesi önem arz etmektedir. Cunningsworth (1995) tarafından açıklandığı gibi materyal değerlendirmenin gerekçeleri:

- a) Yeni ders kitaplarını uyarlama yaklaşımı,
- b) Kullanımda olan kitapların güçlü ve zayıf yanlarını belirleme ve
- c) Diğer öğretim materyalleriyle karşılaştırma olabilir.

İngilizce Öğretimi ders kitapları düşünüldüğünde bir dizi tepkiyi uyandırır, ancak öğretmenler tarafından sıklıkla gerekli olan şeytanlar olarak görülür. Bir yandan olumlu tutum sağlayan araçlar oldukları düşünülürken; diğer yandan Duygular, geçerli oldukları algısı, emek tasarrufu sağlayan araçlar olmaları ile 'çöp yığınlarının ustaca pazarlandığı' şeklinde de düşünülebilirler (Brumfit'ten aktaran Sheldon, 1988). Sonuç olarak, ders kitaplarına karşı

farklı görüşlerin olması ders kitaplarının değerlendirilmesini ve karşılaştırılmasını gerekli kılmıştır.

Amacı özgün ve özgün olmayan dinleme materyallerinin İran'daki İngilizceyi Yabancı Dil olarak öğrenenlerin dinlediğini anlama üzerindeki etkisini belirlemek olan bir çalışmada 80 B1 düzey öğrenci katılmıştır. Katılımcılardan bir grup deney grubu olarak belirlenmiş ve çeşitli kaynaklardan alınan özgün radyo-kayıtların dinleme materyali olarak dinlenmesi talimatı verilmiştir. Kontrol grubu ise özgün olmayan dinleme materyali dinlemiştir. Sonuçlar, özgün dinleme materyali kullanılan deney grubunun kontrol grubuna göre yüksek bir dinleme anlayışı ve yeterliliği kazandığını ortaya koymuştur (Mousavive Iravani, 2012).

Bu çerçevede çalışmamızda Gazi Üniversitesi Yabancı Diller Yüksekokulu (YDYO) Genel İngilizce Hazırlık programında çalışan öğretim görevlileri ve öğrenim gören öğrencilerinin yabancı dil öğretiminde özgün araç kullanımına dönük inanışlarını ortaya çıkarabilmek amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. Speakout-Pearson (Clare ve Williams, 2012) özgün kullanım (authenticity), kültürel öğeler, doğal ve mantıklı dil akışı ve de uygun kelime seçimi toplumedim belirteçleri açısından yeterli midir?
2. Speakout ders kitabında kullanılan dil, metinler, ses ve videolar özgün müdür?
3. Öğretim görevlisi ve öğrenciler özgün araç kullanımına dair ne düşünmektedirler?

1. Materyal ve Yöntem

Araştırma Deseni

Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki araştırmada, en yaygın betimsel yöntem tarama çalışmasıdır. (Büyüköztürk, Akgün, Demirel, Karadeniz ve Çakmak, 2015). Bu çalışmada da öğrenci ve öğretim görevlilerinin görüşleri tanımlanmaya çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Bu çalışmanın çalışma grubunu Gazi Üniversitesi YDYO'nda İngilizce Hazırlık programında ders veren öğretim görevlileri (16) ile ders alan Genel İngilizce öğrencileri (45) oluşturmaktadır. "Kolay ulaşılabilir durum örnekleme" yöntemi kullanılarak çalışma grubu seçilmiştir. Kolay ulaşılabilir durum örneklemeinde araştırmacı yakın ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçmektedir (Yıldırım & Şimşek'ten aktaran Özer ve Korkmaz, 2016). Seçilen öğretim görevlileri mezun oldukları bölüm, cinsiyet ve deneyim durumlarına göre karar verilmiştir. Öğrenci katılımcılar ise Genel İngilizce programında iki ayrı sınıfta ders alan hazırlık sınıfı öğrencileridir.

Çalışmaya katılan öğretim görevlilerinin demografik özellikleri şu şekildedir.

Tablo 1: Öğretim Görevlisi-Demografik Özellikleri

YAŞ	SIKLIK	YÜZDE
40 üstü	3	18,75
36-39	5	31,25

32-35	8	50
Toplam	16	100,0
Cinsiyet	SIKLIK	YÜZDE
Kadın	14	87,5
Erkek	2	12,5
Toplam	16	100,0
Deneyim	SIKLIK	YÜZDE
20 yıl üstü	3	18,75
13-17 yıl arası	6	37,5
10-12 yıl arası	7	43,75
Toplam	16	100,0
Mezun Olunan Bölüm	SIKLIK	YÜZDE
İngilizce Öğretmenliği	15	93,75
İngiliz Dilbilimi	1	6,25
Toplam	16	100,0

Tablo.1’de görüldüğü üzere öğretim görevlilerinin 8’i (%50) 32-35 yaş aralığındayken; 5’i (%31,25) 36-39 yaş aralığında ve 3’ü (18,75) 40 yaş üstüdür. Buna benzer dağılım sahip oldukları deneyim açısından da görülebilir. 20 yıl üstü deneyime sahip öğretim görevlilerinin sayısı 3 (%18,75), 10-13 yıl arası deneyime sahip öğretim görevlisi sayısı 6 (%37,5) ve 10-12 yıl arası deneyime sahip öğretim görevlisi sayısı 7 (43,75) olarak karşımıza çıkar. Cinsiyete göre dağılımlara bakıldığında büyük çoğunluğu yani 14 kişinin (%87,5) kadın, sadece 2 kişinin (12,5) erkek olduğu görülür. İngilizce Öğretmenliği dışında bir bölümden mezun olan öğretim görevlisi sayısı sadece 1(6,25)’dir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri şu şekildedir.

Tablo 2: Öğrenci-Demografik Özellikleri

Yaş	SIKLIK	YÜZDE
30 üstü	1	2,43
20-22	13	31,70
18-19	27	65,85
Toplam	41	100,0
Cinsiyet	SIKLIK	YÜZDE

Kadın	26	63,18
Erkek	15	36,45
Toplam	41	100,0
Okudukları Fakülte	SIKLIK	YÜZDE
Mimarlık Fakültesi	29	70,47
Mühendislik Fakültesi	10	24,30
Eğitim Fakültesi	2	4,86
Toplam	41	100,0

Tablo.2’de görüldüğü üzere çalışmaya katılan öğrencilerin 27si (%65,85) 18-19 yaş aralığındayken; 13’i (%31,70) 20-22 yaş aralığındadır ve sadece 1’i (%2,43) 30 yaş üstüdür. Cinsiyete göre dağılımlara bakıldığında büyük çoğunluğu yani 26 öğrencinin (%63,18) kadın ve 15 öğrencinin (%36,45) erkek olduğu görülür. Okudukları bölümler fakülte bazında birleştirilmeye gidilmiştir. 29 (%70,47) öğrenci Mimarlık Fakültesinde, 10 (%24,30) öğrenci Mühendislik ve 2 (%4,86) öğrenci Eğitim Fakültesinde öğrenim görmektedir.

Veri Toplama Araçları

Özgün araç kullanımına dair öğretmen ve öğrenci görüşlerinin karşılaştırılması amaçlanan çalışmada, sınıfların çoğunda ana araç olarak kullanılan ders kitabında yer alan materyallerin özgünlüğüne dair görüşler alınmaya çalışılmıştır. Ölçekteki maddelere karar vermek adına alanyazın taraması yapılmış ve madde havuzu oluşturulmuştur. Sonrasında alan uzmanından (bu durum için dersin hocası) görüş alınmıştır. Uzmanın dönütüne göre gerekli değişiklikler yapılmıştır. Örneğin, özgün araçlar konusunda açıklık kazandırmak amacıyla öğrencilere genel bir açıklama eklenmiştir. Öğrenciler için eğretilme örneği verilerek anlaşılması sağlanmaya çalışılmıştır. Sonrasında çevrimiçi veri toplama araçlarından Google forms’a aktarılmıştır. Google forms hızlı şekilde yanıt toplanmasına yardım eden, düzenlenmesi kolay, yanıtların kaydedilmesi ve veri tablolarının hazırlanması pratik olan bir Google uygulamasıdır. Küçük çaplı bir pilot uygulama bağlamında hedef gruba yakın bir öğretim görevlisine link gönderilmiş ve kendisinden anlaşılmayan yerler için dönüt alınmıştır. Bu uygulamalardan sonra forma son hali verilmiştir. Aynı süreç öğrenci görüşü için hazırlanan ölçek için de takip edilmiştir. Bu kez hedef gruba yakın iki öğrenciye gönderilmiş ve onlardan alınan dönüte göre ölçeğe son hali verilmiştir. Ölçekte önce demografik bilgiler, sonrasında Genel İngilizce programında kullanılan Speakout-ders kitabında kullanılan dil, sözcük ve özgün materyallere ilişkin ifadeler yer verilmiştir. Burada evet/hayır şekilde yanıtlanacak sorular olarak ifade edilmiştir. Sorular “Öğretmen Adaylarının 8. Sınıf İngilizce Ders Kitabındaki Diyalogların Etkinliği Konusunda İnançları: Toplumedim Sorunları” adlı çalışmadan uyarlanarak alınmıştır (Saraç-Süzer, 2007). Yanıtlanacak ifadelerde özgün kullanım (authenticity), kültürel öğeler, doğal ve mantıklı dil akışı ve de uygun kelime seçimi toplumedim belirteçleri seçilmiştir. Sonrasında (5) Kesinlikle Katılıyorum-Kesinlikle Katılmıyorum (1) şeklinde 5 likert ifadelerine yer verilmiştir. En sonda da cümle tamamlama ve eğretilme yoluyla görüş alma yoluna gidilmiştir. Eğretilmeler aracılığı ile nitel veri toplama son yıllarda sıkça kullanılmaya başlamıştır. Eğretilme; bir şeyi veya bir fikri ona çok benzer

niteliklere sahip başka bir şey ile genelde “gibi”, “benzer” sözcüklerini kullanmaksızın istenen tanımlamayı yapmak, anlatıma üslup güzelliği ve kolaylığı katmak için kullanılan sözcük ya da sözcük kümesidir. Başka bir deyişle eğretilme; bir kavramı, kelimeyi, terimi, olguyu daha güzel ve iyi anlatmak amacıyla, başka bir anlamda olan bir sözcükle, ilgi kurularak benzetme yoluyla kullanılmasıdır (Aydın, 2006). Farklı soru tipleri aracılığıyla veri yoğunluğu sağlanmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretim Görevlilerinin Speakout ders kitabında kullanılan materyallerin özgünlüğü toplumedim bağlamında görüş bildirimleri frekans ve yüzdeler aracılığıyla yansıtılmıştır. Öğrencilerin yine ilgili kitapta kullanılan araçlara dair görüşlerinin değerlendirilmesinde ve yorumlamasında yüzdeler kullanılmıştır.

2. BULGULAR VE TARTIŞMA

Evet/Hayır Sorulara İlişkin Bulgular

Tablo 3: Öğretim Görevlisi-Evet/Hayır Soruları-Bulgular

Speakout ders kitabı....	EVET	HAYIR
1.İngilizce olan kişilerin günlük dil kullanımını yansıtıyor mudur?	%100	%0
2. hedef dilin kültür öğelerini içermekte midir?	%100	%0
3. doğal bir dil akışına sahip midir?	%100	%0
4. mantıklı bir dil akışını takip ediyor mudur?	%100	%0
5. öğrenciler için iyi bir dil örneği oluşturmakta mıdır?	%87,5	%12,5
6. kelime seçimi yönünden uygun ve yeterli midir?	%50	%50
7.öğretimine yerleşmiş olan özgün malzeme (authentic material) ölçütlerine uyuyor mudur?	%100	%0
Toplam	100	100

Speakout ders kitabına ilişkin evet hayır seçenekli ifadeler “Öğretmen Adaylarının 8. Sınıf İngilizce Ders Kitabındaki Diyalogların Etkinliği Konusunda İnançları: Toplumedim Sorunları” adlı çalışmadan uyarlanarak alınmıştır (Saraç-Süzer, 2007). Çalışmada, öğretmen adaylarının 8. sınıf İngilizce ders kitaplarındaki diyalogların etkinliği üzerine inançları araştırılmıştır. Benzer şekilde bu çalışmada da Speakout ders kitabındaki materyallerin etkililiği konusunda hem öğretim görevlisi hem de öğrenci inancı araştırılmaya çalışılmıştır. Sonuçlar, Speakout ders kitabının günlük dil yansıtması, hedef dilin öğelerini içermesi, doğal ve mantıklı bir dil akışına sahip olması ve de özgünlük ölçütlerine uygun olması açısından tüm öğretim görevlileri (%100) tarafından onaylanmıştır. Öğrenciler açısından iyi bir dil örneği oluşturması açısından da öğretim görevlilerinin çoğu (%87,5) tarafından EVET olarak

seçilmiştir. Ancak kelime seçimi yönünden aynı fikir birliği söz konusu değildir. Öğretim görevlilerinin yarısı (%50) Speakout ders kitabını kelime seçimi yönünden uygun ve yeterli bulurken; diğer yarısı uygun ve yeterli görmemiştir.

Tablo 4: Öğrenci-Evet/Hayır Soruları- Bulgular

Speakout ders kitabı....	EVET	HAYIR
1.İngilizce olan kişilerin günlük dil kullanımını yansıtıyor mudur?	%85,05	%14,58
2. Hedef dilin kültür öğelerini içermekte midir?	%77,76	%21,87
3. Doğal bir dil akışına sahip midir?	%77,76	%21,87
4. Mantıklı bir dil akışını takip ediyor mudur?	%80,19	%19,44
5. Öğrenciler için iyi bir dil örneği oluşturmakta mıdır?	%82,62	%17,01
6. Kelime seçimi yönünden uygun ve yeterli midir?	%58,32	%41,31
7. Öğretimine yerleşmiş olan özgün malzeme (authentic material) ölçütlerine uyuyor mudur?	%85,05	%14,58
Toplam	100	100

Öğrenciler için sonuçlara bakıldığında Speakout ders kitabının kişilerin günlük dil kullanımını yansıtması ve özgün materyal ölçütlerine uyması açısından öğrencilerin büyük çoğunluğu (%85,05) EVET-ile onaylamıştır. Öğrenciler için iyi bir dil örneği oluşturmakta olduğunu düşünen öğrenci oranı (%82,62) ve de mantıklı bir dil akışı takip ediyor olduğunu düşünen öğrenci oranı (80,19)da görece yüksektir. Kitabın hedef dilin kültür öğelerini içermesi ve doğal dil akışına sahip olması konusunda (%77,76) daha az katılan öğrenci olsa da, en düşük oran (%58,32) öğretim görevlilerine benzer şekilde kitabın sözcük seçimi konusunda uygun ve yeterli olmasına ilişkindir.

Likert Tipi Sorulara İlişkin Bulgular

Likert tipi sorular öğretmenlerin Speakout ders kitabında kullanılan dil, metin, ses ve videolara dönük görüşlerini almak için hazırlanmıştır. Kesinlikle Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Kesinlikle Katılmıyorum (1) olmak üzere 5li Likert tipi kullanılmıştır.

Tablo 5: Öğretim Görevlisi-Likert Tipi Sorular- Bulgular

Speakout ders kitabı...	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
-------------------------	-------------------------	--------------	------------	-------------	------------------------

Özgün videolar kullanır.	0	0	6,3	56,3	37,5
Gazete, dergi gibi özgün kaynaklardan alınmış metinler kullanır.	0	31,5	25	37,5	6,3
Radio kaydı gibi özgün ses dosyaları kullanır.	0	6,3	50	31,3	12,5
Kitabında verilen görevler (tasks) özgündür.	0	0	43,8	50	6,3
Özgün dil kullanır.	0	0	25	43,8	31,3
Kitabında özgün konuşma kayıtları, ses dosyası olarak kullanılır.	0	0	62,5	31,3	6,3
Reklamlar ve seyahat sayfası gibi metinler okuma parçası olarak kullanılır.	0	0	12,5	43,8	43,8
Kitabındaki görevler günlük hayatta karşılaşılabilecek görevlerdir.	0	0	6,3	56,3	37,5
Kitabındaki videolar orijinaldir.	0	0	6,3	56,3	37,5
Kitabının dili ana dil konuşucuları tarafından kullanılan dile benzerdir.	0	0	18,8	25	56,3

Tablo.5'e bakıldığında öğretim görevlilerinin Speakout ders kitabında kullanılan materyallerin özgünlüğüne dönük görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu söylenebilir. Öğretim görevlilerin görüşlerine dair en yüksek oranın %56,3 ile Speakout ders kitabının dilinin ana dili konuşucuları tarafından kullanılan dile benzer olduğudur. En düşük oranın ise kitabın gazete, dergi gibi özgün kaynaklardan alınmış metinler kullanır olduğuna dair olduğudur (%31,5).

Tablo 6: Öğrenci-Likert-Tipi Sorular- Bulgular

Speakout ders kitabı...	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Özgün videolar kullanır.	0	4,9	34,1	31,7	29,3

Gazete, dergi gibi özgün kaynaklardan alınmış metinler kullanır.	0	9,8	7,3	51,2	31,7
Radyo kaydı gibi özgün ses dosyaları kullanır.	4,9	4,9	9,8	29,3	51,2
Kitabında verilen görevler (tasks) özgündür.	0	9,8	17,1	43,9	29,3
Özgün dil kullanır.	5	2,5	22,5	45	25
Kitabında özgün konuşma kayıtları, ses dosyası olarak kullanılır.	0	12,5	10	50	27,5
Reklamlar ve seyahat sayfası gibi metinler okuma parçası olarak kullanılır.	0	2,5	7,5	32,5	57,5
Kitabındaki görevler günlük hayatta karşılaşılabilecek görevlerdir.	0	2,4	4,9	31,7	61
Kitabındaki videolar orijinaldir.	0	7,5	5	45	42,5
Kitabının dili anadil konuşucuları tarafından kullanılan dile benzerdir.	0	7,3	24,4	34,1	34,1

Öğrencilerin görüşlerine bakıldığında ise benzer olumlu tablo görülmektedir ve görüşler konusunda en büyük çeşitlenmenin radyo kaydı gibi özgün ses dosyaları kullanır ve radyo kaydı gibi özgün ses dosyaları kullanır ifadelerinde olduğu görülür. En yüksek oranın %61 ile Speakout ders kitabındaki görevler günlük hayatta karşılaşılabilecek görevler olduğudur.

Tamamlama Sorularına İlişkin Bulgular

Öğretim görevlilerine tamamlamaları için yarım bırakılan ifade özgün araç kullanımının faydalı olup olmadığına ilişkin “İngilizceyi öğretirken özgün materyal kullanmak faydalıdır çünkü...” ifadesidir. Şu cümleleri kullanarak tamamladıkları görülmüştür:

Tablo 7: Öğretim Görevlisi-Cümle Tamamlama-Faydalıdır- Bulgular

İngilizceyi öğretirken özgün materyal kullanmak faydalıdır çünkü...

Gerçek hayatta kullanılan dil yani kurgu olmayan dili görmek ve kullanmak öğrencilerin **motivasyonunu** artırır.

Gerçek bir ortamda karşılaşılabilecek dil özgün dildir.

Öğrencilerimizin çoğu hedef dili işleri dolayısıyla öğrenmek istiyor ve **anadili konuşanlar ile iletişim** kurmak için kullanacaklar.

Öğrencileri **gerçek hayatta** karşılaşacakları durumlara hazırlar.

Dil yaşayan bir varlıktır, yapaylaştırılmamalıdır. Öğrenciler özgün materyalleri anladıklarını fark ettiklerinde daha çok **motive** olurlar ve dil öğrenimi daha **anlamlı** hale gelir.

Öğrenen doğal dile maruz bırakılır.

Gerçek hayatta görebilecekleri materyalleri görmek öğrencilere daha **gerçekçi ve faydalı bir öğrenme** sağlayacaktır.

Özgün materyal o dilin **en doğru kullanımını** yansıtır.

Dil zaten bir ders değildir, hayatın kendisine ait, hayatın tam içinden bir araçtır ve ne kadar doğal yalın ve otantik haliyle tanışırsak o kadar gerçeğe ve dahası **gerçek iletişime** yaklaşmış oluruz.

Çeşitlilik sunar.

Öğretim görevlilerinin “İngilizceyi öğretirken özgün materyal kullanmak faydalıdır çünkü...” cümlesini tamamlarken çoğunlukla **gerçek dil, hayat, ortam ve iletişim; güdülenme ve isteklendirme; anlamlılık, faydalı olma** durumlarına vurgu yaptıkları görülmüştür.

Öğrencilere tamamlamaları için yarım bırakılan ifade özgün araç kullanımının faydalı olup olmadığına ilişkin “İngilizceyi öğretirken özgün materyal kullanmak faydalıdır çünkü...” ifadesidir. Şu cümleleri kullanarak tamamladıkları görülmüştür.

Tablo 8: Öğrenci-Cümle Tamamlama-Faydalıdır- Bulgular

İngilizceyi öğrenirken özgün materyal kullanmak faydalıdır çünkü...

İngilizce sadece bir ders değil, bir toplumun değerini nesillere aktaran, yaşanılarak öğrenilmesi gereken bir dildir.

Yaptığımız konuşmalarda veya yazmalarda daha farklı şekillerde konuşmamızı ve yazmamızı sağlıyor bu aslında bizim de özgün düşünmemizi sağlıyor ve bu da haliyle bizim konuşmalarımızda daha farklı kelimeler kullanabiliyoruz

Sıradan ve basit materyal dil öğrenmek için işe yaramaz

Daha çeşitli kelime ve cümleler görebiliriz.

Daha sade ve öğretici oluyor

Özgün cümleler kurarız

Öğrenmek için tek yol yoktur. Özgün ve farklı materyaller öğrenmemizi kolaylaştırır

Anadili İngilizce olan insanlardan öğreniriz

Bu şekilde daha kalıcı olabilir.

Yeni kelimeler ve yeni kullanımlar öğrenebiliyorsun.

Doğal akış sağlanır

Dil gelişimine büyük katkısı olur

Ezbere olmamalı, kişi kendi cümlelerini kendi düşünceleriyle anlatabilmeli

Özgün cümleler kurmama yardımcı olur

Dili özgün bir şekilde öğrenmenizi sağlar.

Kişiye biliyorum düşüncesini aşılır

Çeşitlilik yeni kelimeler öğrenmek için faydalıdır

Bize farklı seçenekler sunar

Daha önce görmediğimiz şeyleri görüyoruz

Böylece daha iyi akılda kalıcı olur

Daha etkili bir öğrenim sağlıyor

O dilin en etkili şekilde öğrenilmesine katkı sağlar.

Her yerde gördüğümüz şeyler yerine farklı ve daha akılda kalıcı şeyler görüyoruz

Bizi geliştirmekte başlıca görevdedir.

Merak uyandırıyor.

Dili öz ve akıcı bir şekilde konuşabilmeyi öğrenmek önemlidir

İngilizceyi anadili olarak kullanan insanlar ile karşılaşacağın durumlara önceden bir prova yapmış olursun

Özgün olması dil düşünce becerimizi geliştirir.

Daha akıcı ve daha sürükleyici oluyor, merak ettirdiği için öğrenmeyi de kolaylaştırıyor özgün materyaller

Doğal konuşma dilini elde etmek için önemli bir etkinlik olduğunu düşünüyorum

Doğal konuşma dilini elde etmek için önemli bir etkinlik olduğunu düşünüyorum

Öğrenilen dil, o dilin kullanıldığı kültürün özelliklerini taşımaktadır.

Öğrenmenin en iyi yolu özgün olmaktan geçer.

Dil öğrenme konusundaki gerçeklere biraz daha yaklaşıp daha verimli bir ortam sunar

Çok faydalı değil

Çok faydalı değil

Öğrencilerin yanıtlarına bakıldığında ise özgün araç kullanmanın faydaları olarak:

-yaşayarak öğrenme;

-farklı, çeşitli, yeni kelimeler, seçenekler, kullanımlar ve cümleler sağlama;

-öğretici olması; öğrenmeyi kolaylaştırma;

-ana dili konuşucuları ile etkileşim sağlama;

-doğal akış;

-dil gelişime büyük katkı;

-kalıcılık;

-etkili öğrenme;

-öz ve akıcı konuşmayı öğretme;

-merak uyandırma, gelişimi destekleme;

-gerçek hayata prova;

-akıcı ve sürükleyici olma;

-kültür özellikleri taşıma ve

-verimli ortam sunma özelliklerine vurgu yaptıkları ortaya konmuştur.

Öğretim görevlileri özgün araç kullanmanın zorluğuna dair cümleyi ise şu şekilde tamamlamışlardır:

Tablo 9: Öğretim Görevlisi-Cümle Tamamlama-Zor Oluyor- Bulgular

İngilizceyi öğretirken özgün materyal kullanmak zor oluyor çünkü...

Bazen öğrencilerin bilmedikleri kavramlar oluyor mesela Australian outback

Uygun seviyede kaynak bulmak zor.

Öğrenciler gündelik konuşmayı hızlı buluyor ve bazı kelimeleri bilmiyorlar.

Benim için kolaylıkları daha fazla. Tek zorluğu karmaşık olması ya da **çok fazla sosyokültürel açıklama gerektirmesi** olabilir.

Düşük seviyede öğrenciler için anlamlı hale getirilmesi oldukça **güç oluyor**. “Task” basitleştirip materyali özgün kullandığımızda bile öğrenciler zorlanıp, cesaretlerini kaybedebiliyor.

Öğrenilenler sınıf ortamının ötesine geçmiyor ve **içselleştirilemiyor**.

Müfredatta var olan hedeflere ve kitaptaki konulara uygun olacak şekilde ve aynı zamanda öğrencilerin **dil seviyelerine uygun özgün materyal bulmak** veya bulunan özgün materyale öğrencilerin seviyesine **uygun etkinlikler hazırlamak öğretmenin çok fazla zaman** ve efor sarf etmesini gerektirebilir.

Öğrenci kültürel köprüleri bazen kuramıyor

Başlangıç seviyeleri için hem doğal hem anlaşılır hem de üzerinde oynanmamış **kaynak bulmak zor** ve zahmetli olabiliyor.

Otantik materyaller argo, standart altı İngilizce ve daha az bilinen / yaygın yapılar gibi unsurları taşır ve bunlara **erişimin biraz zor** olması

Özgün araç kullanmanın zorluğuna dönük olarak Tablo.9'da da görüldüğü gibi uygun dil seviyesinde özgün kaynak bulmanın zor olması, kültürel öğeleri açıklamanın zaman alması ve öğrencilerin yaşadıkları problemleri vurgulamışlardır.

Öğrenciler de özgün araç kullanmanın zorluğuna dair cümleyi şu şekilde tamamlamışlardır.

Tablo 10: Öğrenci-Cümle Tamamlama-Zor Oluyor- Bulgular

İngilizceyi öğrenirken özgün materyal kullanmak zor oluyor çünkü...

Bu farkındalık yeni oluşmaya başladı.

Bazen biraz daha **anlaması güç** olabiliyor

Bazen farklı ve zor cümleler olabiliyor

Çok **hızlı** ilerliyor

zor olduğunu düşünmüyorum

Zor

Alışılmadık bir anlatımı var

Bazen kendini ifade ederken zorlanabilirsiniz

Farklılık bazen zordur.

Gerçek hayattaki İngilizce ile uyuşmayabiliyor

Farklı tip içeriklerle karşılaşınca ilk başta zorlanabiliyoruz

Dili geliştirir

Bilmediğin konuyu **karmaşık** hale getiriyor

İngilizceyi hiç bilmeyen birisi için **aşırı anlaşılmaz ve hızlı** oluyor

Yeni bilgiler içeriyor

0 dan başlayıp öğrenmeye çalışıyorum

daha önce görmediğim şeyleri kullanmakta zorlanıyorum

Özgün kaynaklara **erişim zaman zaman zor** olabiliyor

Alışılmadık olduğu için

Klasik kavramlardan uzak olduğundan onu algılamamız zaman alıyor.

Alışa gelmişin dışında

İlk defa gördüğümüz için alışılmadık şeyler oluyor.

Şu an için **dil seviyem düşük olduğu için zorlanıyorum** ama olması gerektiğine inanıyorum

bazı konu başlıklarını doğal yollarla değil de mecburen öğrenmek pek etkili olmuyor

Konular çok karışık sıralanmış. Görevliler sadece buradan anlatıp geçiyorlar. Özgün materyalin konu anlatım kısmı yeterli değil türkçe açıklamalarda da bulunması gerekirdi.

Ulaşılmaması ve anlaşılması güç olabilmektedir.

Özgün olmak için çok geç. □■♂□

Öğrenciler de öğretim görevlileri ile paralel şekilde özgün kaynaklara ulaşım ve erişimi zor bulmuştur. Özgün materyallerin daha hızlı, daha karmaşık ve daha zor olduğuna da değinmişlerdir. Sadece bir öğrenci de özgün materyalleri kullanmayı zor bulmadığını belirtmiştir. Dikkat çeken bir diğer durum da özgün materyalle karşılaşmaya alışkın olmadıklarını belirtmeleridir. İlk kez- alışılmadık gibi ifadeler öğrencilerin özgün materyalleri kullanmaya alıştıktan sonra daha kolay bulabileceklerine dönük ışık yakmaktadır.

3. Sonuç ve Öneriler

Speakout ders kitabında kullanılan materyallerin özgün kullanım (authenticity), kültürel öğeler, doğal ve mantıklı dil akışı ve de uygun kelime seçimi toplumedim belirteçleri bakımından uygun olduğu söylenebilir. Öğretim görevlilerinin genel sonuçlarında gözlemlenen benzerlik öğretim görevlilerinin aynı görünüme sahip olması ile açıklanabilir. Bu bağlamda farklı kurumlarda çalışan öğretim görevlileri; yani devlet üniversitesi ve özel üniversitelerde çalışanlar gibi karşılaştırmalar yapılabilir. Öğrencilerin sonuçlarındaki çeşitlilik de öğrencilerin farklı sosyal artalanlardan gelmeleri ile açıklanabilir. Öğretim görevlileri özgün araç kullanımının zorluğuna ilişkin, bazı kültürel öğelerin açıklanmasının zorluğundan ve zaman aldığından bahsetmişlerdir. Hamancı ve Hamancı (2018) ile benzer şekilde özgün araç olarak kullanılacak araçların gerek içerik gerekse de dil kullanımını yönünden hedef öğrenci topluluğunun kültür ve dil seviyelerine uygun olarak seçilmesi önemlidir. Özgün materyal kullanmanın zor olduğuna dönük öğrenciler tarafından belirtilen alışılmadık gibi ifadeler yabancı dil öğretim sürecinin en başından itibaren özgün araç kullanmanın önemini vurgulamıştır. Bu yolla öğrenciler gerekli aşinalığı elde ettikten sonra özgün araçların tadını daha etkin şekilde çıkarabilir. Bu da bizi öğretim görevlilerinin de sonuçlarında yer alan “her dil seviyesine uygun özgün araç bulmanın zorluğuna” getirmektedir. Bu bağlamda öğretmenler ve araç geliştiriciler için daha alt seviyelere uygun özgün araçların geliştirilmesi önerisi yapılabilir. Gower vd. (1995) belirttiği ile paralel olarak öğrencilerde özgün araçları gerçek dil örneği olarak algılamakta ve faydalı bulmaktadır. Yabancı Dil Öğretim sürecinde özgün araç kullanımının artırılması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

Aydın, İbrahim Hakkı (2006). “Bir Felsefi Metafor “Yolda Olmak”, Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi, Cilt: 4, Sayı: 3, s. 9-22.

Bernat, E., & Gvozdenko, I. (2005). Beliefs about Language Learning: Current Knowledge, Pedagogical Implications, and New Research Directions. *Tesl-ej*, 9(1), n1. S. 1-21.

Borg, S. (2006). *Teacher Cognition and Language Education: Research and Practice*. Londra: Continuum.

Cunningsworth, A. (1995). *Choosing your coursebook*. Cambridge: Cambridge University Press.

Eren, A., & Tekinarslan, E. (2013). Öğretmen, Öğretme, Öğrenme, Öğretim Materyali ve Değerlendirmeye ilişkin Metaforlar: Yapısal Bir Analiz. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(3).

Gower, R., Phillips, D., & Walters, S. (1995). *Teaching practice handbook*. Oxford: Heineman.

Hamamcı, O. Z., & Hamamcı, O. E. (2018). ALTYAZILI VİDEOLARIN ÖZGÜN ARAÇ OLARAK YABANCI DİL SINIFLARINDA KULLANIMI. Uluslararası Filoloji Sempozyumu Tam Metin Kitabı. (S. 257-268).

Kaçar, I. G., & Zengin, B. (2009). İngilizceyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Dil Öğrenme ile İlgili İnançları, Öğrenme Yöntemleri, Dil Öğrenme Amaçları ve Öncelikleri Arasındaki İlişki: Öğrenci Boyutu. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 5/1, 55-89.

Kaşmer, Z. (2011). “Öğretmenlerin İngilizce yazma dersi ile ilgili inançları ve bunların öğrenci inançları ve sınıf içi yazma dersi uygulamaları ile karşılaştırılması” adlı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Mousavi, S. A., & Iravani, H. (2012). The effect of authentic versus non-authentic aural materials on EFL learners' listening comprehension. *English language and literature studies*, 2(1), 21.

Nunan, D. (1988). *Second language teaching and learning*. Boston: Heinle and Heinle.

Özer, B., & Korkmaz, C. (2016). Yabancı dil öğretiminde öğrenci başarısını etkileyen unsurlar. *EKEV AKADEMİ DERGİSİ* Yıl: 20 Sayı: 67 (Yaz 2016)s. 59-84.

Peçenek, D. (2015). Dil ve dilbilgisi öğretilmelerine ilişkin gözlemler ve düşünce örüntüleri. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 55(2).

Rokeach, M. (1968). *Beliefs, attitudes, and values*. San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Saraç-Süzer, H. S. (2007). Öğretmen Adaylarının 8. Sınıf İngilizce Ders Kitabındaki Diyalogların Etkinliği Konusunda İnançları: Toplumedim Sorunları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 401-410.

Styati, E. W. (2016). Effect of YouTube Videos and Pictures on EFL Students' Writing Performance. *Dinamika Ilmu*, 16(2), 307-317.